

ULUSAL MESLEK STANDARTLARI – ULUSAL YETERLİLİKLER

Ahmet GÖZÜKÜÇÜK
Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanı

E-mail: agozukucuk@myk.gov.tr

Web: www.myk.gov.tr

SUNUM İÇERİĞİ

- ❖ *MYK ve Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi*
- ❖ *Ulusal Meslek Standardı*
- ❖ *Ulusal Yeterlilik*
- ❖ *Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilik İlişkisine Bakış*
- ❖ *Yeterlilik Geliştirme Süreci*

MYK'NIN STATÜSÜ

- Bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi,
- Kamu tüzel kişiliğini haiz,
- İdari ve mali özerkliğe sahip,
- Devlet, işçi, işveren ve meslek kuruluşları temsilcilerinin eşit katılımıyla yönetilen,
- ÇSGB'nin ilgili kuruluşu.

MYK'NIN GÖREVLERİ

- Ulusal mesleki yeterlilik sisteminin esaslarını belirlemek
- Ulusal meslek standartlarının hazırlanmasını sağlamak
- Mesleki yeterlilik alanında sınav ve belgelendirme sistemini kurmak ve işletmek
- Meslek standartlarına göre eğitim verilmesi için MEB ve YÖK'le işbirliği yapmak
- Edinilmiş mesleki becerilerin belgelendirilmesini sağlamak
- Bireylerin aldıkları yeterlilik belgelerinin başta AB olmak üzere uluslar arası kıyaslanabilirliğini sağlamak
- Türkiye'de çalışacak yabancıların meslekî yeterlilik belgelerini doğrulamak.

MYK'NIN MİSYONU

AB ile uyumlu
Ulusal Mesleki
Yeterlilik Sistemini
kurmak ve işletmektir.

GÖREVLERİN YÜRÜTÜMÜ

- meslek standartları
- sınav ve belgelendirme
- akreditasyon hizmetleri

MYK tarafından değil,

- **MYK'nın yetkilendirdiği kurum/kuruluşlarca yapılacaktır.**

GERÇEKLEŐTİRİLEN FAALİYETLER

-SEKTÖR KOMİTELERİNİN OLUŞTURULMASI ve İŐLETİLMESİ-

- ✓ Sektörlerin belirlenmesi (26 sektör)
- ✓ Öncelikli 10 sektörün belirlenmesi
- ✓ 6 sektörde komitelerin oluşturulması;
  - İnőaat (Haziran 2008)
  - Otomotiv (Temmuz 2008)
  - Enerji (Eylül 2008)
  - Tekstil-Hazır Giyim-Deri (Kasım 2008)
  - Turizm-Konaklama-Yiyecek-İçecek Hizmetleri (Aralık 2008)
  - Metal (Aralık 2008)
- 3 sektörde komitelerin oluşturulmasına yönelik altyapı çalışmaları;
  - Cam, Çimento ve Toprak
  - Ulaőtırma, Lojistik ve Haberleőtme
  - Sağlık ve Sosyal Hizmetler

29 Mayıs 2009

GERÇEKLEŐTİRİLEN FAALİYETLER

-MESLEKİ YETERLİLİK, SINAV ve BELGELENDİRME-

- ✓ Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği 30.12.2008 tarih ve 27096 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı,
- ✓ Ulusal Mesleki Yeterlilik Sisteminde yer alacak aktörler belirlendi,
- ✓ Ulusal Yeterlilik Çerçevesine yerleŐtirilecek yeterliliklerin unsurları tanımlandı,
- ✓ Ulusal yeterlilikler ve yetkilendirme sürecine ilişkin ihtiyaç duyulan destek dokümanlar hazırlandı,

29 Mayıs 2009

GERÇEKLEŐTİRİLEN FAALİYETLER

-MESLEKİ YETERLİLİK, SINAV ve BELGELENDİRME (2)

- ✓ Sınav materyallerinin çerçevesi belirlendi,
- ✓ Ulusal Yeterlilik formatı ile yeterlilik geliştirme kılavuzları hazırlandı,
- ✓ Uluslar arası meslek standartlarına göre yeterliliklerin geliştirilmesi çalışmaları akredite kuruluşlarla işbirliği halinde başladı
- ✓ TÜRKAĞ ile akreditasyon ve yetkilendirme konularında koordinasyon ve işbirliği sağlandı.

29 Mayıs 2009

GERÇEKLEŐTİRİLEN FAALİYETLER

-AVRUPA BİRLİĞİ ve ULUSLARARASI ÖRGÜTLERLE İŞBİRLİĞİ-

- ✓ Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) Ulusal Koordinasyon Noktası
- ✓ Ulusal EUROPASS Merkezi
- ✓ *Avrupa Birliği Projesi (Mesleki Yeterlilik Kurumunun ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi, 2007-IPA)*
(2009 yılı üçüncü çeyreğinde başlatılması öngörülmekte)
- ✓ **Uluslararası Örgütlerle İŞbirliği /Network/Projeler**
(Avrupa EĞitim Vakfı, COLO, Dünya Bankası, British Council, CEDEFOP)
- ✓ **Uluslararası Toplantı ve Konferanslar**

29 Mayıs 2009

MESLEK STANDARDI TANIMLARI

Ulusal meslek standardı: Bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için, Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından kabul edilen, gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumların neler olduğunu gösteren asgari normlar.

Uluslararası meslek standardı: Türkiye'nin üyesi olduğu ya da tanıdığı uluslararası kuruluşlar tarafından bir mesleğin icrasına ilişkin olarak onaylanmış, uluslararası kabul gören meslek standardı ya da yeterliliklerden Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından kabul edilen normlar. [MYSB Yönetmeliği md.4/1(r)]

ULUSAL MESLEK STANDARDI

Meslek standardı teknik bir uzlaşma belgesidir

Bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumların neler olduğunu gösteren asgari normdur. Belirli bir meslek çerçevesinde icra edilecek iş faaliyetlerini tanımlar.

- İş analizine dayanır
- Hazırlama sürecinde ilgili sosyal tarafların etkin katılımı esastır
- Mesleki yeterlilik seviyelerini yansıtır
- Mesleki alanla ilgili sağlık, güvenlik ve çevre koruma gerekliliklerini içerir
- Açık ve anlaşılır şekilde yazılır
- Ayrımcılık unsurları içermez

ULUSAL MESLEK STANDARDI FORMATI

Standardı tanımlayıcı bilgiler

Seviye, referans kodu, standardı hazırlayan kuruluş, standardı doğrulayan sektör komitesi, onay tarihi , revizyon no

Meslek tanıtımı

Meslek tanıtımı; uluslararası kodlama sistemindeki yeri; sağlık, güvenlik, çevre düzenlemeleri; mesleğe ilişkin mevzuat

Meslek profili

Görevler, işlemler, başarıml ölçütleri
Kullanılan araç, gereç ve ekipman
Bilgi ve beceriler
Turum ve davranışlar

Ölçme, değerlendirme ve belgelendirme

Yeterliliğin kazanılmasında uygulanacak değerlendirme usul ve esasları için çerçeve oluşturacak hükümler

Örnek Meslek Standardı

Neden Ulusal Yeterlikler?

- Meslek standartları iş gereksinimlerine odaklanır
- Yeterlilikler **öğrenme** ve **değerlendirme** amaçlı kullanılabilir, yaygın ve sargın (informal) öğrenmenin tanınmasına imkan sağlar
- Kredilerin taşınabilirliği ve ilerlemeyi sağlar
- Yeterlilik birimleri olarak tanımlanır
- Esneklik ve çeşitlilik sağlar
- Kariyer hareketliliğini kolaylaştırır

ULUSAL YETERLİLİKLERİN TANIMLANMASI

Ulusal yeterlilik formatı

Yeterliliğin adı, amacı, gerekçesi, seviyesi, ilgili olduğu meslek standardı ve sektörü

Yeterlilik için gerekli olan eğitim ve deneyim şartları

Yeterlilik için gerekli olan öğrenme çıktıları

Yeterlilik için gerekli olan asgari sınav materyali ile değerlendirici ölçütleri

Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi, yenilenme şartları, gözetime ilişkin şartlar

Ulusal Meslek Standardından Doğrudan Çıkarılanlar

- **Seviye**
- **Sektör**
- **Öğrenme Çıktıları**
- **Çalışma Ortamı**
- **Terimler, tanımlar**

Yeterlilik Geliştiren Kurumun geliştirmesi beklenen unsurlar

- **Kredi Deęeri**
- **Amacı ve Gerekçesi**
- **Yeterlilik Birimleri**
- **Değerlendirme Araçları/Değerlendirme Ölçütleri**
- **Eğitim/Deneyim Şartları**
- **Yenileme**
- **Gözetim**
- **Pilot Uygulama Sonuçları (ekte)**

Ulusal Yeterlilik Taslaklarının Hazırlanması

Ulusal yeterlilik taslakları;

- Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları,
- Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları,
- Ulusal meslek standardı hazırlamış kuruluşlar,
- Meslek kuruluşları,
- Personel belgelendirmesi yapan ve MYK'ya yetkilendirilmek üzere ön başvuru yapmış kuruluşlar tarafından veya bunlardan birkaçınının müşterek çalışmasıyla hazırlanır.

YETERLİLİKLERİN GELİŞTİRİLMESİ VE KABUL EDİLMESİ

ULUSAL YETERLİLİK
TASLAKLARININ HAZIRLANMASI

İLGİLİ TARAFLARIN VE
KAMUOYUNUN GÖRÜŞÜNÜN
ALINMASI

MYK TEKNİK İNCELEMESİ

SEKTÖR KOMİTESİ İNCELEMESİ

YÖNETİM KURULU ONAYI

UYÇ

Yeterlilik Geliştirecek Kuruluşların Özellikleri

- Ulusal Yeterlilik taslağı geliştirmek isteyen kuruluşlar “Ulusal Yeterlilik Taslağı Geliştirme Başvuru Formu” nu doldurarak yeterlilik geliştirme başvurusunda bulunabilirler.
- Bu formda ilgili kuruluşlar aşağıdaki hususlardaki yeterliliklerini MYK’ya göstermelidirler.

Yeterlilik Geliştirecek Kuruluşların belirlenmesinde değerlendirilecek ölçütler

- Yeterlilik geliştirme sürecine, konuyla ilgili tarafların etkin olarak katılımını sağlayacak işbirliklerini,
- Yeterlilik geliştirmek için gereken beşeri altyapıya sahip olma,
- Yeterlilik geliştirmek için gereken mali ve fiziki altyapılara sahip olma,
- Yeterlilik geliştirme sürecinde görev alacak kişilerin yeterlilik geliştirme ve süreci koordine etme konusundaki yetkinliği,
- Yeterliliğin kazanılmasında uygulanacak değerlendirme usul ve esasları, değerlendirmede ihtiyaç duyulan asgari sınav materyali ile değerlendirici ölçütlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmesi öngörülen pilot çalışmaya dair planlama,

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları

- UYÇ'de tanımlı ulusal yeterliliklere göre sınav ve belgelendirme faaliyetlerini yürüten,
- TÜRKAK ya da Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) bünyesinde çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış diğer akreditasyon kurumlarınca ilgili ulusal yeterliliklerde TS EN ISO/IEC 17024 standardı şartlarına uygun oluşturulmuş sistem dahilinde akredite edilmiş,
- MYK tarafından yapılan inceleme, denetim ve değerlendirme sonucunda belirlenen şartları sağladığı tespit edilen tüzel kişiliğe sahip kurum ve kuruluşlar olması gerekir.

BELGELENDİRME SÜRECİNDE AKTÖRLER VE BASAMAKLAR

11 Haziran 2009

23
23

Fonksiyonlar	Mevzuatla belirlenen	Muhtemel Adaylar
Yeterlilik sisteminin oluşturulması	❖MYK	
Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması	❖MYK tarafından görevlendirilen gönüllü kuruluşlar ❖MYK (hizmet alımı yoluyla)	?
Ulusal Yeterlilik taslaklarının hazırlanması	❖ Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları, ❖ Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları, ❖ Ulusal meslek standardı hazırlamış kuruluşlar, ❖ Meslek kuruluşları, ❖ Personel belgelendirmesi yapan kuruluşlar	?
Belgelendirme	❖Akredite personel belgelendirme kuruluşları	?
Sınav-Değerlendirme	❖Akredite personel belgelendirme kuruluşları ❖Akredite personel belgelendirme kuruluşlarına bağlı sınav merkezleri	?
Belgelendirme kuruluşlarının Akreditasyonu	❖TÜRKAK veya dengi akreditasyon kuruluşları	?
Eğitim-öğretim Kuruluşlarının Akreditasyonu	❖Yetkilendirilmiş eğitim akreditasyon Kuruluşları ❖Kamu eğitim kurumları için oluşturulacak kurul (MEB,YÖK,..)	?
Eğitim Öğretim Programları	❖Eğitim-Öğretim Kuruluşları ❖MEB/YÖK	?

ULUSAL MESLEKİ YETERLİLİK SİSTEMİ(UMYS)

